

### SCENARIUSZ LEKCJI

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Imię i nazwisko autora:</b>            | Katarzyna Michalewicz                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Przedmiot:</b>                         | Historia Sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Temat zajęć:</b>                       | Z Włoch do Krakowa i Zamościa... polska architektura renesansowa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Grupa docelowa:</b>                    | III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Ogólny cel kształcenia:</b>            | Omówienie cech renesansu w architekturze polskiej na podstawie wybranych budowli w Krakowie i Zamościu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Kształtowane kompetencje kluczowe:</b> | Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe:<br>1) porozumiewanie się w języku ojczystym;<br>5) umiejętność uczenia się;<br>8) świadomość i ekspresja kulturalna.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podstawa programowa:</b>               | <p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych i środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:</p> <p>I.10. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.</p> <p>I.4. prawidłowo sytuuje w czasie i w przestrzeni geograficznej poszczególne epoki, style, kierunki i tendencje w sztuce;</p> <p>I.5. charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji;</p> <p>I.7. łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, w którym powstały;</p> <p>I.8. porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania; uwzględnia źródła inspiracji, wpływ wydarzeń historycznych i kulturalnych oraz estetyki na cechy tych stylów;</p> <p>I.9. analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła;</p> <p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi osiągnięciami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>II.10. określa funkcję dzieła i wskazuje jej wpływ na kształt dzieła;</p> <p>II.13.a) w architekturze: planu, układu przestrzennego, opisu fasady i elewacji, wnętrza,</p> <p>II.18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>II.2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;</p> <p>II.3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>II.4. zna plany i układy przestrzenne najbardziej znanych dzieł architektury oraz dzieł charakterystycznych dla danego stylu i kręgu kulturowego;</p> |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | <p>II.9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najsłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>III.6. porównuje dzieła różnych artystów tworzących w podobnym czasie;</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>IV.1. definiuje terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące typów i elementów planów budowli, elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych (dekoracji fasady i wnętrza) oraz układu przestrzennego;</p> <p>IV.5. analizując i opisując dzieła architektoniczne, właściwie stosuje terminy i pojęcia dotyczące struktury architektury;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>V.2. zna najistotniejszych fundatorów, mecenasów i marszandów, na których zlecenie powstawały wybitne dzieła sztuki;</p> <p>V.4. łączy dzieło z fundatorem, mecenasem lub marszandem, dla którego powstało.</p> |
| <b>Cele (szczegółowe) operacyjne:</b> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje wpływ renesansu włoskiego na architekturę renesansową w Polsce.</li> <li>- omawia cechy architektury renesansowej na podstawie przykładów budowli;</li> <li>- rozpoznaje detale architektoniczne w dziełach architektury, które są charakterystyczne dla budowli renesansowych w Polsce;</li> <li>- rozróżnia rodzaje renesansu i podaje ich przykłady;</li> <li>- przyporządkowuje budowle do miast, w których się znajdują; - rozpoznaje najważniejsze budynki Krakowie, które wiążą się z rozkwitem renesansu w Polsce: Kaplicę Zygmuntowską, Bramę Wjazdową Zamku Królewskiego na Wawelu, Działek Zamku Królewskiego na Wawelu oraz Sukiennice;</li> <li>- dokonuje opisu i analizy bryły budowli reprezentujące styl renesansowy;</li> <li>- potrafi wymienić artystów, którzy wnieśli największy wkład w rozwój tego stylu;</li> <li>- potrafi wskazać rolę miasta Zamość w kształtowaniu się renesansowej architektury w Polsce.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Metody/techniki kształcenia:</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pogadanka;</li> <li>- wykład informacyjny.</li> <li>- burza mózgów;</li> <li>- pokaz multimedialny;</li> <li>- analiza pomysłów.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Formy organizacji pracy:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- praca w grupach;</li> <li>- praca indywidualna.</li> </ul> |
| <b>PRZEBIEG LEKCJI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                     |
| <b>Faza wprowadzająca:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                     |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przypomnienie cech architektury gotyckiej i renesansowej – uczniowie powtarzają materiał o architekturze gotyckiej i architekturze renesansowej włoskiej w domu; należy zwrócić uwagę, by potrafili wskazać cechy wybranych budowli, omówić tendencje oraz wskazać inspiracje.</li> <li>2. Wypisanie najważniejszych cech oraz przykładów budowli (w dalszej części uczniowie będą się do nich odwoływać).</li> <li>3. Próba zdefiniowania podstawowych różnic pomiędzy gotykiem i renesansem – propozycje uczniów podczas burzy mózgów.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                     |
| <b>Faza realizacyjna:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                     |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Krótkie omówienie roli mecenatu królewskiego w rozwoju renesansu w Polsce.</li> <li>2. Wprowadzenie pojęcia miasta idealnego – zapoznanie się uczniów z grafikami z niebieskimi punktami pt.: „Zamość Bernarda Moranda”.</li> <li>3. Rozdanie uczniom przez pokazem kartek z pytaniami, które wskazują na najważniejsze informacje, na które powinni zwrócić uwagę. <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kto był założycielem Zamościa? (Jan Zamoyski)</li> <li>b) Kto był autorem projektu założenia urbanistycznego miasta? (Bernardo Morando).</li> <li>c) Jak nazywany jest Zamość? (miastem arkad, Padwą Północy bądź perłą renesansu)</li> <li>d) Kiedy rozpoczęły się prace budowlane w Zamościu (w 1580 roku)</li> <li>e) Jakie były trzy najważniejsze funkcje miasta? (obronna, reprezentacyjna i użytkowa)</li> <li>f) Jakie nazwy noszą rynki w Zamościu? (Rynek Wielki, Rynek Solny i Rynek Wodny)</li> <li>g) Kiedy i która część Zamościa została wpisana na listę UNESCO (Stare Miasto zostało wpisane na listę UNESCO w 1992 roku.)</li> <li>h) Czyją stolicą było miasto? (Ordynacji Zamojskiej)</li> <li>i) Jak się nazywa uczelnia założona przez Jana Zamojskiego? (Akademia Zamojska)</li> <li>j) Jaką funkcję spełniała Katedra Zmartwychwstania Pańskiego i świętego Tomasza Apostoła? (Wcześniej jako kolegiata miała wspierać idee soboru trydenckiego (1545-1653) i kontrreformacji. Była także wotum dziękczynnym za zwycięstwa Jana Zamojskiego oraz najważniejszym ośrodkiem religijnym w Ordynacji Zamojskiej.)</li> </ol> </li> <li>4. Krótka dyskusja nad tym, czy Zamość spełnia wymogi miasta idealnego.</li> <li>5. Krótkie omówienie roli renesansu jaki odegrał w sztuce Polskiej, na przykładzie Krakowa.</li> <li>6. Podział klasy na grupy: omawianie przykładów budowli: Kaplicy Zygmuntowskiej, Bramy Wjazdowej Zamku Królewskiego na Wawelu, Dziedzińca Zamku Królewskiego oraz Sukiennic. Każda grupa otrzymuje jedną budowlę do analizy; uczniowie porównują je jednocześnie z przygotowanymi przykładami architektury gotyckiej, wskazując różnice pomiędzy renesansem polskim a gotykiem i renesansem włoskim.</li> <li>7. Przedstawienie wyników swojej pracy, przez poszczególne grupy.</li> </ol> |                                                                                                     |
| <b>Faza podsumowująca:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                     |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sprawdzenie umiejętności rozpoznawania zadań związanych z rozpoznawaniem zabytków renesansowych, wskazywaniem miejsc oraz powiązania budowli z właściwymi osobami na podstawie wybranych zadań: 2, 3, 4.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                     |

2. Sprawdzenie umiejętności rozpoznawania detali i ornamentów architektonicznych oraz ich definiowanie na podstawie zadań: 1, 5, 6.
3. Sprawdzenie wiedzy na temat renesansowych zabytków w Polsce na podstawie zadania: 7.
4. Przedstawienie wniosków na temat związku i różnic architektury renesansowej polskiej i architektury renesansowej włoskiej i wyjaśnienie specyfiki polskiego renesansu – wspólne wypisanie najważniejszych wniosków na tablicy.

**Praca domowa:**

1. Wypisz kilka przykładów „miast idealnych” i opisz krótko jedno z nich – praca pisemna.